

Pesta 17/29 iuniu.

Va esi domineo'a. | Redact. : strad'a iernei nr. 1.

Nr. 24.

Anulu IX, — 1873.

Pretiuu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Visulu lui Iancu.

— 9 maiu 1849. —

I.

La Campeni in susu
Iancu dorme dusu,
Intr'unu codru verde,
Care 'n nori se perde ...
Si padurea de sa
Dulce-lu adumbréza,
Ventulu i saruta
Fati'a lui placuta,
Paserile canta,
Tóte mi-lu incanta,
Cu dragu i sioptescu
De unu raiu cerescu.
Si cum elu viséza,
Par cà vede-o radia,
Care luminéza
Spre unu vérfu de nucu,
Unde canta-unu cucu :
„Iancule vitézu,
Scóla-te, fii trézu ;
Cà nu-i bine 'n tiéra,
Vinu dusmanii éra !“

Iancu mi-lu aude,
Si asié-i respunde :
„Cucule strainu,
Pórta-te mai linu,
Lasa-me sè dormu,
Cà vedi cà mi-i somnu !“

Cuculu totu nu tace,
Si nu-i mai dà pace :
„Iancule vitézu,
Scóla-te, fii trézu ;
Cà l'apusu de sóre
Vréu sè te omóre !“

— Cucule fricosu,
Sbori de-acolo josu ;
Lasa-me sè dormu,
Cà vedi cà mi-i somnu !“

— Iancule vitézu,
Scóla-te, fii trézu ;
Hatvani celu crudu
Vine la Abrudu !

Iancu se descépta
Si se scóla 'ndata
Si si-aduce-a minte
De-aceste cuvinte :
„Iancule vitézu,
Scóla-te, fii trézu !
Cà nu-i bine 'n tiéra,
Vinu dusmanii éra,
Si l'apusu de sóre
Vreu sè te omóre ;
Hatvani'celu crudu
Vine la Abrudu !“

II.

Ceriulu e seninu,
Si Romanii vinu
De prin vâi calare,
Si din délulu mare,
Si multi se aduna,
Sè fia 'mpreuna,
Cà 'n Abrudu e nunta,
Dupa sórtea crunta,
Unguru si Romanu
Mi se stringu la sinu,
Dupa multe lupte
Crude, nentrerupte,

Dau fratiesce mana,
 Ca 'n veci sè remana :
 Soci in libertate,
 In egalitate
 Si fratiètate.

Si se 'ntinde-o mésa,
 Si toti se asiédia,
 Canta, beu, ciocnescu,
 Si se veselescu.
 Numai unulu tace,
 Nu se 'ncrede 'n pace,
 Nu canta, nu bé,
 A ciocni nu vré,
 Nu se veselesce,
 Totu in giuru privesce :
 Iancu celu vitézu,
 Omulu celu mai trézu.

Dinsulu siede 'n frunte
 Cu nuori pe frunte,
 Cu fatia de gele,
 Ca norulu prin stele,
 Si privindu in josu,
 Dîce dorerosu :

— Dragosiu, me temu eu,
 O sè patîmu reu !
 Vîi de la Kossuth,
 Pace ni-ai cerutu.

Noi ne-amu impacatu,
 Si ne-amu desarmatu.
 Dar afara ôre

Nu-i vr'o vendiatóre ?“

— Juru pe Dumnedieu,
 Nu v'am vendutu eu !

Iancu éra-si tace,

Dar nu are pace,
 Si privindu in josu

Dîce dorerosu :

„Dobra, me temu eu,

O sè patîmu reu ;

Arm'a ni se smulse,

Amu cadiutu in cursa !“

— Eu me 'ncredu in ei,

Speru cà nu-su misiei !“

— Buteanu, me temu eu,

O sè patîmu reu,

Cà ne-au insielatu,

Candu ne-amu desarmatu !“

— Asta-di nici o frica

De felu nu me strica !“

Iancu éra-si tace,

Dar nu are pace,

Cà si-duce-a minte

De-cele cuvinte,

Ce le-a dîsu in nuçu

Negriciosulu cucu ;

Si-adancitu in gandu,

Pare ér visandu,

Si 'n visu i apare,

Totu in fuga mare,

O copila 'n chice,

Care 'n cetu i dîce :

„Iancule vitézu,

Scóla-te, fli trézu !

Cà nu-i bine 'n tiéra,

Vinu dusmanii éra,

Si l'apusu de sóre

Vreu sè te omóre :
 Hatvani celu crudu
 Vine la Abrudu !“

III.

Iancu se descépta,
 Si si-apuca 'n drépta
 Unu pocalu de vinu :
 „Mortii lu-inchinu !
 Susu la arme, frati,
 Cà suntemu tradati ;
 Hatvani celu crudu
 Vine la Abrudu !“
 Si golindu pocalulu
 Iute-si chiama calulu
 Trimbitiele suna,
 Ôstea lui s'aduna,
 De prin vâi si munti,
 Juni, barbati, carunti,
 Din campii, padure,
 Cu furci si secure,
 June si femei,
 Si prunci mitutei,
 Aducêndu in branca
 Petre mari de stanca ;
 Toti alérga iute,
 Sprintenu, p'entrecute,
 Par cà codrulu latu
 Ar fi inviatu,
 Fîa-care pomu
 Par cà e unu omu,
 Fîa-care stanca
 Par cà e o branca,
 Intrég'a padure
 Par cà-i o secure,
 Ce omóra, taia,
 Ca si 'n o bataia.
 Toti-su in picióre,
 Gata sè omóre,
 Séu sè móra 'n lupta
 Cu anima rupta.
 Iancu se repede,
 Cu mandria-i vede,
 Si se pune 'n frunte
 Ôstei sale crunte,
 Si-apoi la minuta
 Lupt'a-i inceputa,
 Cà-ci de-odata suna
 Scirea cea nebuna :
 „Hatvani celu crudu
 Vine la Abrudu !“
 Si cum se latiesce,
 Totu se mai maresce,
 Totu mai tare suna,
 Mai cumplitu resuna,
 Pana ce in urma
 Intr'unu tunu se curma,
 Si-acel'a respunde
 Vâiloru, de unde
 Hatvani celu crudu
 Vine la Abrudu !“

Dragosiu se ascunde
 In locuri afunde,
 Inse-lu afla éra
 Si mi-lu scotu afara :

„Haid' la judecata!
 Haida la respata!“
 — Juru pe Dumnedieu,
 Nu v'am vendutu eu!“
 Unii stau pe gandu,
 Dar audu sunandu
 Tunurile-afara
 Din óstea magiara.
 „Nu-ti mai credemu tîe!“
 Si-apoi cu mania,
 Fara judecata,
 Vreu sè-lu sfarme 'ndata.
 Dragosiu scosu din minte,
 Díce-o rogaminte,
 Cu mani incrucite,
 De lacrimi stropite.
 Cu glasulu plangèndu,
 Totu ingenunchiandu :
 — Juru pe Dumnedieu,
 Nu v'am vendutu eu!“
 Èra-si stau pe gandu,
 Dar audu sunandu
 Tunurile-afara,
 Din óstea magiara ;
 Si unu glontiu ce sbóra
 Pe unulu omóra.
 Sange cum vediura,
 Nu se mai indura,
 Ci-lu prindu cu vapaia
 Si grozavu lu-taia . . .
 Nu mai are sange,
 Si murindu se plange :
 „Juru pe Dumnedieu,
 Nu v'am vendutu eu!“
 Hatvani celu cruðu
 Èta-i in Abrudu,
 Si cu óstea sa
 Prinde a taiá
 Juni, betrani, femei,
 Pruncii mitutei.
 Iancu mi ti-lu vede,
 Spre elu se repede :
 „Déca esti vitézu,
 Vin' aréta-mi adi ;
 Haid la lupta dara,
 Pan' unulu sè péra!“
 Hatvani s'ascunde,
 Unde nu-lu petrundo,
 Si cu óstea sa
 Pléca a taiá
 Juni, betrani, femei,
 Pruncii mitutei,
 Si in urma crudulu
 Aprinde Abrudulu.
 Stau Romanii 'n glóte,
 Vedu aceste tóte,
 Si plecandu cu fala,
 Dau in ei nevala.
 Armele rosiescu,
 Puscile pocnescu,
 Spadele se frangu,
 Vietile se stingu,
 Vaetu si omoru
 Lasa 'n urm'a loru.
 Aerulu acum
 Este plinu de fumu.

Flacare cumplite
 Sbóra ratecite,
 Foculu arde 'n grinde,
 Totulu se aprinde,
 Murmuru, gemetu, surla,
 Vai grozavu resuna :
 Iancu se resbuna ! . . .
 Hatvani ie fuga,
 Si p'o vale 'ndruga . . .
 Iancu stà pe munte,
 Cu nuori pe frunte,
 Óstea si-o zaresce,
 Si din graiu graiesce :
 „Dobra si Buteanu,
 Doi viteji de stanu,
 Pré se incrediuse,
 Si-au cadutu in cursa,
 Hatvani i-a prinsu.
 Dóra i-a si stinsu!“
 Multi voinici calare
 Fugu in departare,
 Ca sè-i scape ér,
 Inse insedaru . . .
 Iancu se retrage,
 Óstea si-o contrage
 La Campeni in susu,
 Si adórme dusu
 Intr'unu codru verde,
 Care 'n nori se perde,
 Si padurea désa
 Dulce-lu desmerdéza,
 Ventulu i saruta
 Fati'a lui placuta,
 Paserile canta,
 Tóte mi-lu incanta,
 Cu dragu i sioptescu
 De unu raiu cerescu,
 Si-i aducu a minte
 De-acele cuvinte,
 Ce le-a dísu unu cucu
 Intr'unu vèrfu de nucu :
 „Iancule vitézu,
 Scóla-te, ffi trézu,
 Cà nu-i bine 'n tíera,
 Vinu dusmanii éra,
 Si l'apusu de sóro
 Vreu sè te omóre,
 Hatvani celu cruðu
 Vine la Abrudu!“ . . .

Iosifu Vulcanu.

Nebunulu Carpatiloru.

— Fantasia. —

Erá o séra de maiu.
 Prin unu codru, ce se leganá pe bratiiele
 unei taceri tainice si religióse, rateciá o fiantia,
 in a carei sufletu, tristéti'a lunei, tacerea na-
 turei, si suspinulu noptii aflau resunetu.
 Acestu sufletu, truditu, frantu si persecu-

tatu de atâte catastrofe si-caută unu locu liberu de repausu, de mangaiere; de aceea se grabiá cu pasi repedi a ajunge stanc'a, spre a-si ascerne unu culcusiú.

Unu culcusiú, sub ceriulu limpede, in apropiarea stejariloru, unde filomelele dupa ce au incetatu de a mai cantá frumsetiele naturei, admira in unu somnu dulce, langa riulu cristalinu, langa mirésm'a de flori. Unu sufletu sdrobotu, in astu-felu de culcusiú de si-guru si-va aflá liniscea dorita.

Sermanulu nebunu, in astu-felu de locu se simtiá mai fericitu! Priviá in giuru de sine, si nevedindu pe nime, elatiná din capu.

— O nefericitulu si delasatulu in lume! totu-de-una am iubitu lumin'a si am uritu intunereculu; dar in darudorinti'a, lumin'a cu radiele sale stralucitórie nu voiesce sè-mi dîmbésca si sè-mi usioredie suferintiele grele!

„In trist'a cale a vietiei mele am fostu urmaritu totu-de-una de o sórte amara; dar pan'acum nu a fostu devinsu sufletulu meu, in-se acum sbiciuitu se simte frantu si sdrobotu, ar voi linisce si recreare.

„Dar indaru rogarea!

„Candu toti ómenii tragu din somnulu dulce, candu nici paseric'a nu mai canta; atunci somnulu fuge de mine, nu voiesce a atinge madulárele slabe ale corpului obositu din trecutu!“

Aici, sermanulu nebunu erupse in unu plansu dorerosu, si-sterse sudórea de pe facia si cu unu suspinu dorerosu cadu in culcusiulu seu de paie.

Din departare se audiá o doina, de siguru pecurariulu a dîsu in fluerulu seu, pazindu-si turm'a, de ferele selbatice.

La doina, nebunulu tresari ca de fulgeru lovitu, si punendu-si man'a la capu, — eschiamà:

— Nu, nu Iancule! déca suvenirea trecutului celui infioratoriu nu te incuragiéza a invinge gróz'a presintelui, — rechiama-ti suvenirea trecutului ferice, — adu-ti a minte cà tu ai fostu odata mare, si tîe ti-au zimbitu radiele fericirii! Ha, ha, ha!

Dupa o pauza si-luà fluerulu in mana, se puse pe verdétia si incepù a dîce la doine de pe timpulu lui Horia, pan' in zori de deminétia.

Paserile emulau cu nebunulu Carpatiloru!

Dupa ce fini nebunulu doin'a cu sunetulu dulce a-lu fluerului seu, se apropià de elu unu pecurariu frumosu.

Dinsulu, s'a coboritu de pe o stanca cu oitiele in vale, la unu riu ca sè le adape, sè le stempere setea, si vedindu pe sermanulu nebunu ce siedea desperatu pe verdétia, i cadu fluerulu din mana eschiamandu dorerosu: „Elu e, regele nostru Iancu!“ si cu aceste cuvinte se apropià de elu, salutandu-lu: „Sè traiesci parintele meu!“

Nebunulu, nici nu bagà de séma cà-lu salutà pastoriulu; ci si-aplecà capulu si cu o voce dorerosá dtse in sine:

— O Iancule! cà fericitu ai fi de ai odihni odata in sublimulu teu mormentu! Ce ajuta viétia, candu dilele sunt amare si veninóse, candu ochii sunt scaldati in lacrimi; candu membrele aceste sunt slabe? O! viétia petrósa, tîe nu-ti trebue altu balsamu alinatoriu; decâtu mórtea, séu somnulu eternu!

La aceste cuvinte planse nebunulu ca unu copilu, ba ce fu inca mai multu, facù sè plan-ga si pecurariulu.

In unu arbore langa elu incepù a cantá o priveghiatóre unu cantecu melodiosu, nu de parte de culcusiú se desfacea o flóre, la tóte aceste priviá nebunulu cu mare placere si incepù a ride in hohote, incâtu priveghiatóri'a se sparià si sborà pe alta crénga ciripindu.

Nebunulu, incepù si mai tare a ride, a ride cu ochii scaldati in lacrimi!

Sermanulu in ce-si aflá placerea!

Pecurariulu frumosu, dupa o pauza incetu si-radica fluerulu de josu, si cu anim'a vulnerata de scen'a ce o vediura ochii sei — se departà prin codru cu oitiele sale.

Nu dupa multu, din departarea codrului se audiá unu altu cantecu petrundietoriu; la acestu cantecu melodiosu betranulu incepù a tremurá ca trestia, faci'a lui se intunecà, pe fruntea lui se ivira nesce sudori, spariatu fugi prin codru eschiamandu: „Lasa-me umbra nobila, te voiu urmarí!“ Dar fug'a fu scurta, lipsindu-lu poterea cadu lesnatu langa unu arbore.

Vedindu acést'a pecurariulu frumosu curse la elu, lu-radica de la pamentu, cu vorbe dulci i aliná dorerea radecinata de ani multi in pieptulu seu.

Nebunulu se scolà, si vedindu pe pecurariulu in vestminte ca si elu, lu-sarutà ferbinte, — si-lu strinse la pieptulu seu dîcându-i:

— Tu, esti demnu scumpulu meu sè te numescu „Romanu“.

Pecurariulu lu-apucà de mana si intrà cu „nebunulu Carpatiloru“ in colib'a sa.

* * *

Trecura d'oue d'île.

Sórele frumosu si splendidu de maiu straluciá pe orisonu si si-respandea radiele sale prin codru; candu nebunulu nostru se cobori de la colib'a pecurariulu in vale, cu pasi mai repedi decâtu alta-data, cu facia mai vióia, de siguru placerile naturei i-au zimbitu si lui.

Langa drumulu mare s'a opritu la nesce viórele, de siguru profumulu loru au desceptatu in elu viétia.

Dinsulu cu mare placere rupse un'a, miroşulu placutu lu-facù veselu, unu surisu dulce rateci pe budiele sale vescedite. Cu compa-timire díse:

— O scump'a mea viorica, de ai scí cum te iubescu; dar te rogu, nu te mania pe mine pentru cà te-am ruptu de langa sororile tale, vreu sè te tienu la mine, cà-ci sémeni vietiei mele petróse, me pricepi? Dar ce? tu plangi si eu nebunulu de mine ridu, candu ea plange dupa sororile ei. — Incéta cu plansulu, vina la mine in sinu si acolo vei fi scutita de tóte reutátile.

Cu aceste cuvinte o bagà in sinu, dar cadíu la pamentu prin camesi'a rupta, nebunulu la acést'a privire rise in hohote.

— O tu blastemata! nu voiesci sè remani la mine in sinu. Inse cum ai scapatu?

— Aha! acum sciu de ce ai fugitu sermano din sinulu meu, ti-a fostu rusine de camesi'a mea rupta. Ba nu, nu, tu uresci intunereculu, si voiesci a vietiuí in libertate, cà-ci liberu fu nascutu omulu.

Se aplecà la pamentu, radicà flórea, — o sarutà dulce si privindu la ceriu eschiamà:

— O Ddieule! cà scumpa mai este libertatea omului!

Pecurariulu frumosu, ér veni la isvoru cu oitiele sale sè le adape.

Nebunulu, i est in cale lu-apucà de mana si se puse cu elu pe verdétia langa isvoru, — unde incepura oile dupa adapare a pasce.

— Siedi, scumpulu meu, langa mine si incepe a-mi fluera unu cantecu betranescu?

Pecurariulu, scóse fluerulu din sinu si in-

cepù a fluera, cu pathosu, — imità pe Orpheu.

Canteculu, ce facù sè lacrimedie pe sermanulu nebunu, fu marsiulu marelui nostru erou: Avramu Iancu.

— Cum ti-place, parinte, canteculu acest'a cunoscutu de toti Romanii?

— Ha, ce dici? — lu-intrerupse nebunulu, — toti cunoseu acestu cantecu? Dar scfi, cine a fostu Iancu?

— Cum se nu sciu, eroulu Carpatiloru din 48. Hei, câte nu mi-a spusu fia-iertatulu meu taicutia despre elu.

— Mare omu a trebuitu sè fia Iancu?

— Cum sè nu fia, candu numele lui este tiparitu cu litere de auru in anim'a fia-carui Romanu adevveratu.

Pecurariulu se radicà in susu, si-bagà fluerulu in sinu, sarutà man'a eroului si vrù sè se departeze.

— Stai, scumpulu meu, nu uitá pe nebunulu Iancu; ci vino mai de multe-ori de lucreretéza, nu cumva sè móra de toti uitatu in lume.

Dupa aceste cuvinte sarutà pe pecurariulu frumosu, si lu-rogà sè-i mai dica odata in flueru marsiulu lui.

Pecurariulu, ér scóse fluerulu din sinu si incepù a dice in elu; incátu betranulu priviá uimitu dupa elu.

Aici, fu finea din canécu.

Versatulu de sange alu poporului injugatu la facutu indiferinte pentru esterioru...

Nebunu...

* * *

Trecura câte-va lune.

La pragulu unei colibe in diori de diminiétia siedea unu june tieranu, si impletea la o cununa din florile Carpatiloru.

Erà pecurariulu frumosu.

Cui impletea elu cunun'a pe care o udá cu lacrimi?

Pentru cine a pusu velu negru?

Usioru de a ghici.

Pentru: „nebunulu Carpatiloru.“

Pentru: „regele muntiloru.“

Pentru: „martirulu natiunii“, pentru: Avramu Iancu.

Codrulu remase pustíu si parasitu de Iancu.

Paserile, remasera triste, cà-ci acel'a care

li-a cantatu frumosu incantatoriu cu fluerulu,
nu mai esista.

Pecurariulu, voiniculu de munte mergea
tóta dominec'a la biserica de se rogá lui Ddieu
pentru sufletulu lui: Iancu.

L. P. Petrinu.

Fluturulu.

In gradina pe carare
Printre flori me preambłam,
Cautandu o consolare
Pentru dorulu ce simtieam.

Florile-mi faceau placere
Prin profumulu loru frumosu,
Si-aduceau o mangaiere
Prin surisulu loru duiosu.

Dile 'ntregi puteam cu ele
Dorulu sè mi-lu facu uitatu;
Si cu-a mele floricele
Sè-mi petrecu neincetatu.

Dar unu dracu de fluturelu,
Ce sburá din flóre 'n flóre,
Le rapise 'ncetinelu
De placut'a loru odóre.

Nu scieam. Dar intr'o séra
— Inainte de apusu —
Lu-vediui cum se cobóra
Si . . . p'o flóre mi s'a pusu.

„De te-oiu prinde-i vai de tine,
O tu fluture misielu!“ —
Dîsu-am maniosu in mine
Si me repedîi la elu . . .

Inse candu lu-prindu in mana,
Simtu odata, cà tresaru:
Si . . . cu florile 'mpreuna
Plangu d'atuncea cu amaru.

A. Radu.

Femei literate din Italia.

Ceea ce s'a intemplatu in trecutu dincolo
de Alpi pe terenulu scolasticu, amu privitu
mai totu-de-una cu indiferentismu.

Copilele si-primiau educatiunea loru in
claustru si rezultatulu acestei educatiuni lu-
atingeam numai fôrte superficialu.

De candu Italia inse a devenitu unu statu,
s'au schimbatu acolo multe; astu-felu si edu-
catiunea. De-si spicele de grâu nu se cocu in-
tr'o nópte.

Educatiunea omului e o arte, la care lu-
cra generatiune dupa generatiune, far' a fi
ajunsu scopulu, care stà intr'aceea d'a for-
mă realitatea intru câtu se pôte asemenea
idealului.

Dar produs'au óre ceriulu frumosu alu
Italiei vre-o flóre, care sè ni ffa remasu nóue
straina?

Sub astu-felu de meditatiuni — enaréza
Amalia Bolte in „Europa“ — sosîi in orasiulu
lagunelor.

Câtu de frumóse sunt femeile Veneziei!
Tali'a loru fina, perulu blondinu, toiletele ele-
gante cum le distinge de suprindiatoriu de
catra tóte celelalte femei a-le acestei peninsu-
le, aretandu alés'a loru origine!

Acestu coloritu admirabilu; acésta albé-
tia fina a fetieloru loru; aceste sprincene negre
atâtu de marcate, unde se gasescu in altu locu
representate, sub sórele ardietoriu alu frumó-
sei Italie decâtu in acestu orasiu feericu! De
surisulu, mersulu, privirea loru — cine nu ar
remané farmecatu? In cine nu ar desceptá
privirea loru dorinti'a d'a-le vedé mantuite de
pecatulu greu, care zace pe omenime; care ar
avé curagiulu a dîce, cà si aceste fiintie incan-
tatórie prin sudórea fetiei loru, sè-si castige
panea de tóte dîlele? Si acésta inca pe unu
pamentu unde viéti'a se strecóra atâtu de
usioru si linu si unde pretiulu acestui putînu
e atâtu de neinsemnatu, incâtu mai nu pôte fi
intrebarea, cà óre si aceste flice a-le Evei se
pôrte grigia de esistintia; pana in fine ar bate
ór'a mantuirei; pentru cà unde ar poté cine-va
sè scape de valurile puternice ale spiritului-
timpului, unde ne-amu poté mantuf de aven-
tulu rótelor cari indémna omenimea la mór-
te, pentru d'a poté traí.

Aceste síre se poteau cetí intr'o dî in foi-
le veneziene, caroru le urmá annunciulu, cà in
aceea-si dî o dama cu numele Malvina Frank,
are sè tiena — in sal'a Atheneului in sal'a
societáti sciintifice — o vorbire a carei tema
erá drepturile si detorintiele femeiloru! Intra-
rea a fostu libera pentru toti.

Presiedintele societáti — sosindu timpulu
determinatu-o provocà dar sè-si manifeste pa-

rerile, cari in urma au sè presinte lumei o carte atâtu de pretîósa, in privinti'a acésta.

Sè vedemu inse cine au fostu Malvina Frank?

O veneziana dintr'o familia vechia nobila, nentrebata cà óre voiesce séu ba, fórte tinera maritata dupa unu barbatu betranu oficianu austriacu, far' copfi si de presinte in etate de 45 ani se nisuieste pe bas'a esperintieloru culesse in viéti'a conjugala — a-si redicá vócea pentru binele si fericirea sororiloru ei.

Sal'a erá plina de publicu preste care domnia cea mai mare tacere.

Oratricea cu óre care timiditate se posté dia langa tribuna, refusandu presiedintelui oferirea locului presidentialu.

Abié cu incetulu, incependu a vorbí i veni curagiu. Dins'a vorbiá cu o convinctiune nemarginita si astu-felu convingea si p'acea cari o ascultau.

Finindu interesant'a vorbire toti barbatii de litere presinti i strinsera man'a, gratulandu-i, ér damele asemenea se grabira a salutá si a-si esprime placerea la succesulu sororei lor.

Chiar atunci au fostu aparutu opulu ei intitulatu „Mogli e mariti“ pledandu cu acésta ocaziune publicului unu estrasu dintr'insulu.

Inaintea acestuia a mai edatu dins'a sub titlulu „La fidanzate“ o carte care pentru prima-óra i-a castigatu unu renume frumosu in Europa.

Dins'a va participá si la espositiunea universala din Viena. ea e de presinte Austriaca si traiesce cu sociulu ei in Görz.

Câtu mai curendu va edá, acésta femeia celebra inca o carte fórte pretîósa, in care va presintá lumei defectele de cari sufere educatiunea feteloru totodata aretandu si remediile pentru delaturarea acestui reu si astu-felu va contribuí si dins'a pe vítoriu la santieni'a si fericirea adeverata care trebuie sè existe in viéti'a conjugala, care are sè ffa bas'a principale a unui statu sanetosu; pentru cà: cum e familia, asié e statulu.

Dar Malvina Frank nu e unic'a veneziana in care s'a desceptatu ide'a, cà spiritulu timpului presinte, pretinde institutiuni nóue in privinti'a sesului femeiescu.

(Finea va urmá.)

Traianu Popescu.

Doine poporale.

— Din giurulu Olusului. —

rundia verde si io-su verde,
Ce-am iubitú acum se vede!

*

Dí se maica catra mine
Siedi féta cà-acum ti-i bine;
De maica n'am ascultatu,
De dracu m'am saturatu!

*

Duce-m'oiu, n'oiu mai veni,
Cu uritulu n'oiu trai,
Cà uritulu n'are lécu
Numai trei scanduri de bradu
Si-o cruce mare la capu!

*

Spune mandra maicata,
Cà pe tine te-oiu luá
Atunci candu s'a maciná
Fara móra fainá;
Atuncia si nici atunci,
Candu va face plopulu nuci,
Si rechit'a mere dulci;
Atuncia si nici atunci
Candu va face plopulu pere,
Si rechit'a visinele,
Sè mancámu noi doi din ele!

*

Acel'a-i uritu, uritu
Care manci cu elu din blidu;
Acel'a-i uritu in casa,
Care manci cu elu la mésa.

*

Umbla maic'a sè me însóre,
De ce umblu in siedietóre.
Dar cu bot'a nu m'a face
Sè o ieu care nu-mi place.

*

Copilitia cu parinti,
Nu grabi sè te mariti,
Maritatu-i lucru mare
Nu-lu póte stricá ori-care
Nici pop'a nici vladic'a;
Numai mórtea serac'a!

*

Urita mi-i lumea mie,
Draga la ce focu sè-mi ffa?
Fia draga óre-cui,
La cine i pe gandulu lui!

Culese de

P. S. Podóba.

S A L O N U :

Conversare cu cetitoriele.

(O datina in literatur'a noastră, — ce este femeia franceza, — sciintia amorului, — intipuri generale, — scola sciintiei amorului, — cum se invetia a iubi, — damele nostre, — ex-imperatés'a Eugenia si socia lui Thiers si a lui Mac-Mahon, — ce trebuie se aiba domnisorii, — crinolinulu ca sustienatoriulu lui Napoleon, — lipsa de moda.)

Fostu-ati dvostre la Paris?

Nu?

Mi-pare bine, ca-ci nici io n'am fostu. Asié dara voiú puté se conversezu dupa placu cu dvostre despre datine, istorii si evenimente de la Paris.

Nu ve mirati de ast'a! Nu sum eu omulu celu d'antâiu in literatur'a romana, care vorbescu despre lucruri de cari nici idea n'am.

Sé ve spunu esemplu?

Ba nu. Me temu ca s'ar superá o multime de ómeni, si in urma bistulu Figaro ar fi silitu sé o ieie pe picioru din literatura!

Si-apoi pentru ast'a éra-si s'ar superá celu pucinu acelu cetitoriu, carele nu de multu -- nesciindu cine-i Figaro — mi-a spusu chiar mie in fatia, ca i place cum scrie Figaro.

*

E bine, fiindu ca suntemu la Paris, mai nainte de tóte trebuie sé vorbescu despre femeii, ca-ci sosindu la Paris pentru prima-óra femeile ni atragu mai antâiu atentiunea.

Sciti ce este femeia?

Sciti! Apoi me bucuru. Déca sciti ce este femeia, intipuiti-ve o femeia câtu se póte de dragalasia. Acésta e femeia franceza.

Pentru ce e dins'a atátu de dragalasia? Pentru ca scie, de a rostulu: sciintia amorului.

*

— Sciintia amorului? — intrebati dvostre.

Da, dómneloru si domniloru! Sciintia amorului e o sciintia chiar atátu de adanca, precum sunt si celelalte sciintie.

In diu'a de adi fia-care scolariu, care a tradusu câte-va depesie telegrafice pentru cutare si cutare diuariu, crede ca dinsulu e publicistu; celu-ce a vedutu pe Carl Vogt prandindu aice in Pesta la „Regina a Angliei“, crede ca si dinsulu a devenitu unu scrutatoriu de natura; celu ce a cetitu doi trei articoli din „Independence Belgique“, presupune, ca si dinsulu e deja barbatu de statu: astu-felu fia-care omuletii, care rosindu pana la urechi a sarutatu vr'odata o manusia glacé, e de convingerea, ca dinsulu scie ce-i amorulu, si nu o damicela, care a mersu de bratiu cu vr'unu june, gandesce, ca ea e inamorata.

Nu ve amagiti, dómneloru si domniloru! Amorul e o sciintia, unu studiu, o carte, ce n'o poti ceti pana 'n fine, — o scrisóre, ce nici odata nu se póte descifrá . . . Éra fi „inamoratu“ insemnéza a avé gradulu innaltu alu sciintiei amorului.

Sciintia trebuie invetiata!

*

Innalt'a scola a sciintiei amorului se afla la Paris.

Parisienele sunt cele mai bune profesorie de amoru. Cele mai slabe dintre ele in alte parti aru puté figurá ca maestre, si aru scóte din minti chiar si pe barbatii cei mai seriosi.

Dar nu cugetati, ca farmeculu loru consiste in frumsetie! Nu! Ele n'au trebuintia sé fia frumóse. Ele potu fi chiar — fara nici o frumsetie, totu-si sunt gratiose si dragalasia, pentru ca cunoscu sciintia amorului.

— Dar cum se invetia acésta? — intrebati dvostre.

Prin cultur'a animei.

*

Sé nu créda dara cine-va, ca numai parisienele séu francesele potu sé fia gratiose séu dragalasia!

Déca asiu afirmá acést'a, nu numai asiu face unu complimentu grosolonu dameloru nostre, — inse asiu grai unu neadeveru mare.

Dar totu-si trebuie sé constatu, ca si relatiunile de cultura si civilisatiune inca usioréza multu escelarea femeiloru.

Popórele culte totu-de-una si-stiméza mai multu femeile; prin urmare la acele popóre si femeile au unu farmecu mai gratiosu.

*

Éta ex-imperatés'a Eugenia! Ea nu-i franceza, si totu-si n'a fostu ea unu modelu de franceza?!

Barbatulu ei a fostu imperatulu numai alu francesiloru; ea inse in moda a fostu domnitóri'a lumii intregi.

Si ast' — a placutu francesiloru.

Chiar din caus'a acést'a me temu io, ca Mac Mahon intocmai ca Thiers va observá in curendu cu durere, ca n'are nevésta tinera.

Ei nu sunt de vina. Nici unulu n'a visatu, ca óre-candu sé ajunga presedinte alu republicei franceze, si s'au insoratu inainte de a ajunge la culmea maririi loru.

Napoleon III inse a facutu altu-felu. Elu mai antâiu s'a facutu imperatu, si numai dupa aceea s'a insuratu, luandu-si in casatoria pe una din cele mai frumóse femeii ale Europei.

Dómna Thiers n'a facutu multa sfara 'n tíera. In onórea lui Thiers celu pucinu s'a inventatu o colóre noua: sura „à la Thiers“; dar socia lui n'a lasatu nici o urma in moda.

Socia lui Mac Mahon inca nu e tinera. Astu-felu nu va face reforme in moda. Si ast'a va stricá multu pe barbatulu ei.

Celu-ce in vítoriu vré sé se tiena mai multu timpu pe tronulu Franciei, trebuie sé aiba o socia atátu de instruita in sciintia amorului ca Eugenia lui Napoleonu.

*

Pana ce Napoleon a diresu frenel guvernării, pana atunce Eugenia a tienutu sceptrulu modei a supra lumii intregi.

Amendoi se ajutorau si intregiau recipocu.

Candu elu a nimicitu aliantia din 1815, dins'a a inventatu crinolinelu. Aceste apoi a datu toturoru

barbatiloru, parintiloru de familia si amantiloru atãt'a de lucru, încãtu nimene nu mai avea timpu d'a se interesã d'acea aliantia.

Crinolinulu, adeveratulu si simboliculu, au contribuitu mai multu la renumele lui Napoleonu, decãtu netrebnicia multoru diplomati ai sei.

*

Acuma inse in moda nu-i nimica nou. Lipsesce regin'a modei, care s'nspire vietia in corpulu amortitu.

Si-apoi o moda noua li-ar prinde bine parisienelor!

Chignonulu si tournur'a sunt numai sucrescintie, inse nu moda; pantlicele sunt ordinare, si o peleria de dame nu mai esista.

D'eca Mac Mahon voiesce s' devina poporalu, trebuie s' ingenuchie inaintea sociei sale si s' c'era de la ea o moda noua.

E asi' mare seceta in moda, încãtu ori ce rennoire ar fi bineprimita, chiar si mod'a din 1831 cu manecile imflate grozavu, s'eu cea din 1840 in care damele aveau prospectulu unui cuieriu.

Cãtu de bineprimita ar fi o peleria „à la revanche“, — o haina „à la pelerine“, — o mantila „à la marechale“, — o colóre „Sainte-Vierge!“

Dar nu-i nimica din aceste.

Fabricantii arunca miliarde de stoffe cu gustu in piatia, dar croitorii si modistele se scarp'na in capu, nu sciu ce s' se faca cu ele, si suspina:

— Eugenia, vina de ni ajuta!

Figaro.

Inmormentarea lui Cusa.

Precum scriseramu si noi in nr. trecut, inmormentarea principelui Cusa s'a seversitu marti in 29 maiu c. v. la mosia sa Ruginosa in Moldova.

Diariulu „Semenatoriulu“ din Berladu publica o dare de s'ema mai lunga despre ac'asta serbare de doliu. Noi reproducemu din ea aceste s'ire:

„Inca de sambeta s'er'a gar'a de la Itzicani, erã plina cu diversele delegatiuni ale districtelor, carele avendu in frunte pe comitetulu Iasianu, venise a asceptã dincolo de fruntarie corpulu defunctului. Aice erã si tramisulu din partea guvernului, dlu generalu Cernatu, impreuna cu alti s'iepte oficeri de t'ote gradele. Unu archiereu si alti membri ai clerului se aflau asemene.

Duminea pe la 7 ore demaneti'a corpulu s'osi.

Intimpinarea fu din cele mai duiose. Poporatiunea roman'esca din Sucév'a veni a intruni lacremile sale cu acele ale delegatiuniloru districtelor Romaniei libere.

Unu trenu espresu de cale ferata, luat de delegatiunile districtelor, aduse corpulu pan' la Ruginosa. Intregulu acestu percursu se facu in midiloculu celoru mai espresive manifestari de durere, din partea celoru ce viniau spre intimpinare pe la t'ote statiunile.

Elementulu satenu se vedea forte pucinu si numai cati-va insi abie se puteau strecura, ca pe furisii, spre a veni s' se inchine si se depuna o inlacremata sarutare pe secriulu emancipatoriului loru. Se spunea

pretutindene, ca administratiunea, prin t'ote organele sale, esercita prin sate o adeverata terore, ca nimene s' se nu sufle macaru.

In fati'a palatului de la Ruginosa, pe o innaltime dominante, s' aflã tabareta o'stea adusa din garnisonele de la Iasi si de la Galati; si artileri'a indreptata spre campulu unde avea a seversit' ceremoni'a inmormentarii. Generalulu I. Florescu, fostulu ministru de interne a lui Cuza Voda la 10 fauru 1866, actualulu ministru de resbelu alu Principelui Carolu, asista ca supremulu si deplinu imputernicitulu reprezentantu alu guvernului.

Corpulu fu asediatu in biseric'a de la Ruginosa spre a sta pan' la diu'a inmormentarii. Capaculu s'icriului fu radiecatu, si asistentii putura privi inghiat'a facia a celui ce fu urcatu la Domni'a tieriei prin suflarea natiunale si entusiasta a poporului romanu. Fruntea sa innalta si mar'etia parea a spune inca multimei inmarmurite de respectu, ca demnitatea roman'esca nu a avutu nimica a suferi in totu cursulu domniei sale, precum nici pers'ona sa nu s'a umilitu intru nimica in timpul espatrierii sale!

Pana marti la dou'e ore dupa amedi, candu s'a inceputu ceremoni'a inmormentarii, multime de trenuri organisate estraordinaru, peste cele obicnuite, au adusu din t'ote directiunile o forte insemnata multime de asistenti.

Numerulu delegatiloru veniti de prin districte intreceau cu multu cifr'a de 200 pers'one purtandu semnele distinctive ale specialei loru insarcinari.

Ei au fostu tramisi a presentã M. Sale D'omnei Elena cuvinte de condolintia din partea tieriei intregi. M. Sa D'omna in midiloculu suspinuriloru a binevoitu a raspunde acestei duiose manifestatiuni, ca: consolatiunea sa nu pote fi decãtu in indeplinirea celei mai mari dorintie a ilustrului seu sociu: „fericirea Romaniei!“

Emotiunea produsa in animile tuturoru la aceste cuvinte ale demnei si intristatei socii, — nu pote fi descrisa.

Dupa terminarea ceremoniei religiose la care a oficiatu Pré Santi'a Sa Mitropolitulu Moldovei si Sucevei, si dupa discursulu mortuaru rostitu de Pré S. Sa Episcopulu Socopanu, patru alte discursuri au fostu rostite: Unulu de catra dlu Petru Gradisteanulu venitu inadinsu din Bucuresci; unulu de catra dlu profesoru Visanti, in numele personalului invetiamentului superioru si universitaru din Iasi; unulu de catra dlu N. Ionescu in numele delegatiuniloru Iasiane si judeciane; si in fine, unulu de catra dlu M. Cogalniceanu fostu ministru alu lui Alesandru Ionu.“

B o m b ó n e.

Intre anunciurile unui jurnal, cetimu si urmaatoriulu:

„Unu profesoru, care scie roman'esce si frantiozesce, dà lectiuni din limb'a — germana.“

*

Unu medicu s'a dusu la unu venatoriu, s' se si c'era o pusca:

— Ce vrei? — d'ise acest'a — d'ora s' se impusci pe aceia, pe cari nu-i poti omori?

*

— Ce faci, frate?

— Sum foarte ocupatu. Chiar acuma vreu sè trimitu unu curieriu in Arabia, sè-mi aduca de acolo noi numeri arabici, cà-ci cu numerii ce-i avemu pan'acuma nu sum in stare a-mi descrie detor'ra.

— Ce felu, tu esti singuru?

— Asiè e frate, am remasu fara servitoriu. Am avutu unulu, dar acel'a avendu numai piciorulu *dreptu* si inca de doue ori, guvernulu l'a facutu fispanu.

— Cum ai petrecutu Rusalile?

— Bine, cà-ci am avutu o banda, si m'am pusu la cuptoriulu caldu, si astu-felu — nu mi-a fostu frigu.

CE E NOU?

*** (*Unu respunsu alu generalului Bourbaki.*) Unu diariu francesu scie, cà directorulu teatrului mare din Lyon a intrebatu pe comandantele acelui orasiu, generalulu Bourbaki, deca dinsulu voiesce sè aiba o logia in acelu teatru? Generalulu a respunsu astu-felu: „Ti-multiamescu pentru ofertulu facutu, dar io nu voiu primii nici o logia, pana ce nu voiu reocupá aceea ce o aveam in Metz.“

*** (*Sarutàri pentru saraci.*) Din Szolnok se scrie, cà reuniunea femeiloru israelite de acolo, a arangiatu la 8 juniu unu maialu intardiatu, cu care ocaziune damele presinte improvisara si unu bazaru de beuturi recoritòrie, de flori, tigàri etc. Domnisiòr'a Catharina L., un'a dintre cele mai frumòse fete ale orasiului, a avutu mai multi cumperatori. De odata unu negutiatoriu tineru, tienendu-si pung'a in mana, cerù o sarutare — recoritòria, domnisiòr'a, frapata prin acèstr cerere, respunse indata: „Pretiuulu 20 fl.“ Negutiatoriulu platì, si o sarutare sunà in aeru. — Esempululu fu imitatu si de altii, si damele tinere au vendutu multe sarutàri — in folosulu saraciloru.

*** (*Èra-si óspeti in Viena.*) Din Paris se scrie, cà ex-regina Isabela de Spania a plecatu in societatea ficei sale, contes'a Girgenti, la espositiunea din Viena. Din famili'a Orleans deja se afla acolo principele de Montpensier. In dílele vitòrie voru sosi contele si contes'a de Paris, mai tardíu voru veni principele de Aumale si Joinville.

*** (*Imperatulu Vilelmu*) nu va vini la espositiunea din Viena. Soci'a sa inse a sositu acolo in 22 juniu. Totu atunce sosi si Domnitoriulu Romaniei Carolu I. Acest'a petrecù in Viena o septemana, si locu in castelulu imperialu.

*** (*Siahulu Persiei*) a fostu obiectulu multoru satire in Berlin, cà-ci dinsulu — necunoscèndu etichet'a curtiloru din Europa — a facutu multe necuviintie, pentru cari maresialii, de curte nu-lu voru iertá nici odata. Credemu inse, cà majestatea sa persiana totu va remané domnitoriu — si fara etichet'a acelor maresiali.

*** (*Maialu in Siomcuta-mare.*) La 15 juniu s'a arangiatu in Siomcuta-mare unu maialu, séu mai bine iunialu, in folosulu scòlei romane de acolo. Petrece-rea, precum ni scrie corespundintele nostru, a reesítu càtu se potù de bine, si au participatu o frumòse cunune de dame, dintre cari ni se numescu urmatòriele:

contes'a Gizella Teleky, contes'a Ales. Teleky, dómnele Eleonora Medanu, Rosalia Colceriu, Rosalia Cototiu, Otilia Cosmutia, si domnisiòrele: contes'a Irma de Földváry, Rosalia Hosszu, contes'a Gizella Teleky, sororile Irma si Gabriella Pataky din Baia-mare, Tinca Dragosiu, Gizella de Lemeni, dsiòr'a Cicianu, Olga Mihailoviciu, Nina N., Mimi Francu, Lotti si Luisa Székely. Totu acolo, precum aflàmu, se va arangiá acusi o alta petrecere in folosulu teatrului nationalu.

*** (*Ex-imperatès'a Eugenia*) a caletoritu in septemana trecuta, dimpreuna cu fiulu seu, la Arenenberg in Elvetia. Imperatès'a a vorbitu pe cale afabilu pe totu, dar pe fati'a ei se vedu urmele suferintieloru din anii trecuti. Principele Napoleonu e bine desvoltatu, nu precum scriu diuariiele prusso-jidovesi.

*** (*Unu italianu*) cu numele Enrico d'Italo a vinitu cu velocipedu la espositiunea din Viena. Frumòsa petrecere.

*** (*Dlu Petru Cosmutia.*) fostu asesoru la tribunalulu orfanalu din Siomcuta-mare, fu numitu translatoru la tabl'a reg. din Pesta.

*** (*Unu cocieriu milionaru.*) La Paris, o femeia juna incantatòria, din clas'a de susu, avea unu cocieriu englezu, tineru, frumusieli. Elu fu sedusu de farmecele stapanei sale, pe care o adorá cu respectu. Dupa câte-va luni, cocieriulu amoresatu mostenesce 6000 livre venitu adeca, 150 mii de franci. Departe de a se spariá de acèsta mare avere, fericitul mostenitoriu se duce si cade la genunchii stapanei sale si o róga de a-lu mai tiené in serviciulu seu inca siese luni. Rugatiunea i fu acordata, si de atunci tóta lumea pote se védia unu cocieriu de trei ori milionaru, manandu cu modestia caii la o trasura care plimba pe una din femeile cele mai frumòse. Totulu face sè credemu in favórea acestui cocieriu, cà nu pré core darui.

Flamur'a lui Hymen.

☞ (*Dlu Iosifu Popu,*) notariu cercualu in Satu-mare s'a cununatu la 9 juniu cu dsiòr'a Cornelia Bura fic'a dlui parocu Petru Bura din Petea.

☞ (*Dlu Nicolau Nilvanu,*) advocatu in Siomcuta-mare, districtulu Cetàtii-de-pétra, intr'un'a din dílele septemanei trecute s'a cununatu cu domnisiòr'a Claritia Marcu, fic'a dlui Toma Marcu, proprietariu in districtulu Cetàtii-de-pétra.

Societati si institute.

☞ (*Asociatiunea transilvana*) tienendu adunarea sa generala de estu anu la Deva, in 11 augustu, comitetulu constituitu acolo pentru arangiare, róga pe toti aceia, cari voru a participá la acèsta adunare, sè binevoiesca a se insinuá pana 'n finea lui juliu la presedintele seu, Antoniu Schiau.

Literatura.

* (*„Robinson“ romanesce.*) In editur'a „Albinei“ a aparutu in Pesta renumit'a carte: „Robinson Crusoe“, dupa Ioachimu Enricu Campe, prelucrata de Georgiu Popa si inchinata junimei romane. Oplu cu-

prinde 17 côle, ilustrate cu 44 de ilustratiuni, si e acomodat trebuintei nôstre nationale. — Pretiulu o 60 cr.

* (*Din „Fôia scolastica“*) a aparutu la Blasiu nr. 1. cu cuprinsulu urmatoriu: program'a foii, necesitatea instructiunii populare, din ce manuale sê se propuna diferitele obiecte de invetiamentu, si varietati. — Pretiulu de prenumeratiune la acêsta fôia e 1 fl.

* (*„Dacia Traianu“*) consideratiuni politice-nationale de Alesandru Bujoru. Va aparé odata pe luna si va contiené 7 côle. Pretiulu pe anu 8 fl. Acestu domnu Bujoru totu anuncia, totu începe, si nici odata nu continua. E bine, séu sê continue, déca a inceputu, — séu sê nu încépa, déca n'are prospecte d'a puté continuá! Prin asemenea metamorfose se pré discreditéza diuaristic'a.

* (*Dlu Constantinu Dimitriade*) a tradusu din limb'a franceza in limb'a romanésca o carte fórte folositoria si intitulata: „Doctorulu poporului“ séu „Convorbiri familiare a supra hygienei.“ Se afla de vendiare la Bucuresci.

* (*Victoru Hugo*) renumitul poetu francezu a terminatu unu nou romanu intitulatu: „93“. Titlulu partii prime e: „Resbelulu civilu.“

T e a t r u.

✂ (*Teatrulu francezu din Cairo*), fondatu de vice-regele Egiptului, trebue că e minunatu in felulu seu. Directorulu seu in realitate e insu-si vice-regele. Foile din Paris scriu, că nu de multu la dorintia inalta s'a jucatu „Fernando“ de Sardou; la porunc'a domnitoriului inse pies'a fu intrerupta la mijlocu si se esecută cancanulu. De alta-data se jocá chiar „Orfeu in infernu“, candu vice-regele intrá in logi'a sa in stare — bine dispusa. Elu poruncí sê se încépa pies'a de nou. Dar actorii nu voiau. In urma apoi ei se invoira pentru pretiulu de 21,000 franci a reincepe ope-ret't'a. Pies'a se cantá de nou, dar vice-majestatea sa adormí indata in mijloculu actului antái.

✂ (*Dlu I. D. Ionescu*) dílele trecute a jocatu la Oravitia, de unde s'a dusu la Biserica-alba.

✂ (*Baletu in Persia*) Precum se scie, Siahulu Persiei a plecatu in Europa spre a studiá aice asiédiamintele de civilisatiune, si a le introduce in tiér'a sa. Acuma se scrie, că prim'a novatiune ce va duce siaculu a casa, va fi o trupa de baletiste.

M u s i c a.

⊙ (*Unu oratoriu a lui Liszt*) intitulatu „Christos“, se va esecută pentru prima-óra dílele vítorie inatedral'a din Weimar. La acêsta ocaziune se voru aduná o multime de musicanti si compositorii din tôte partile. Principes'a Goriaciocoff numai pentru acêsta serbare va caletóri din Varsiovi'a la Weimar.

⊙ (*D. Bull*), renumitul violonistu s'a rentorsu din America in Svedia, — patri'a sa de nascere.

⊙ (*Nóue opuri musicale*). La Táborzsky si Parsch in Pesta a aparutu: „Luntrasiulu“, cantecu pentru o voce cu accompaniare de pianoforte, de Ioanu Goll.

⊙ (*Verdi la Neapole*). La Neapole, entusiasmulu pentru Verdi este la culme. Dupa a patri'a si a

cincea representatiune a operei „Aida“, entusiasmulu nu mai avú margini. Peste totu loculu, pe unde maestrulu se aréta, este aclamatu cu frenesia. Drumulu care duce de la teatru la otelulu maestrului erá luminatu prin mii de tortie. Societatea innalta, in toaleta mare, urmá in trasuri cortegiulu, care se compunea de la 15 pana la 20,000 de persóne. Din tôte partile se audiau strigatele de: „Viva Verdi, eviva!“ stradele erau iluminate si dóue orchestre cantau compositiuni de ale lui Verdi. Eroulu compositoru a primitu o coróna de auru.

Espositiunea universalá de Viena.

△ (*Espositiune universalá in 1874.*) Diuariele din Viena scriu, că in directiunea espositiunii universale de acolo se desbate ide'a, déca n'ar fi bine a deschide acêsta espositiune si pentru anulu vítoriu. — Acêsta idea de siguru atunce s'a ivitu, candu membrii directiunii s'au ganditu despre modulu a acoperi in câtu-va grozavulu deficitu, ce e produsu conducerea lor. Intru adeveru nimene nu s'a ganditu la asemenea fiasco cumplitu!

△ (*Dóue luni au trecut*) de la deschiderea espositiunii, si nu s'au realizatu inca de felu sperantiele directiunii generale. Inca n'a fostu nici o dí, in care se fi intratu 50,000 de visitatori cu plata, cu tôte că pe fia-care dí se asceptau celu pucinu atátia. Localitátile inca nu sunt pline. Pavilionulu copiiloru mici e inca de jumetate golu, in pavillon „des amateurs“ nu e mai nimi:a.

Suvenirea mortiloru.

† (*Immormentarea lui Ratazzi*) s'a facutu cu mare pompa in Alesandria. Au participatu vr'o 40,000 de ómeni, si s'au tienutu mai multe cuventári oca-siunale.

Calindariu istoricu.

— Juniu. —

1. 1826. Componistulu musicalu Weber móre. — 3. 1832 Lupta pe stradele Parisului. — 5. 1446 Ioanu Huniadi alege de reginte. 1723 Nascerea mare-lui economistu natiunalu Adam Smith. 1833 Lord Napier bate flot'a lui Dom Miguel la Cap St. Vincent. — 6. 1099 Cruciatii incepu assediulu Jerusalimului. 1848 Rescóla in graniti'a militaria in contra ministeriului ungurescu. 1867 Atentatu a supra tiarului rusescu in Paris. — 7. 356 (In. de Chr.) Nascerea lui Alesandru celu mare. 1523 Gustavu de Vasa se alege rege alu Svediei. 1805 Napoleon I numesce pe Eugeniu Beauharnais vice-rege alu Italiei. 1848 Inceputulu batalieloru unguiloru cu sêrbii. — 8. 1868 marele poetu englezu Poper móre. 1794 Mórtea poetului G. A. Bürger. 1859 Imperatulu Napoleon si regele Victoru Emanuilu intra in Milano intimpinati de catra poporu cu mare entusiasmu. — 9. 68 (In. de Chr.) Imperatulu Nero móre sinicisu. 1833 Eliberarea principesei Verny. 1867 Imperatulu Franciscu Iosifu amnestiéza pe emigrantii magiari. — 10. 534 (In. de Chr.) Tarquinius superbus ucide pe socrulu seu Servius Tullus. 1762 (D. Chr.) Oplu lui Rosseau, intitulatu „Emiliu“ se arde la Paris prin man'a caleului. 1794 Englesii ocupa Corsica. 1806 Stergereá

gutiatoriei cu sclavi in America. 1815 Finea congresului de Viena. 1827 Milos Obrenovicu se alege principe ereditariu alu Serbiei. 1868 Uciderea principelui Mihaiu alu Serbiei. — **11.** 1519 Nascerea principelui iubitoriu de arti Cosmos de Medicis. 1672 Nascerea lui Petru celu mare. 1859 Mórtea cancellariului de statu principele W. L. N. Metternich. — **12.** Napoleon Bonaparte ocupa Malta. 1849 Francesii bombardéza Roma. — **13.** 323 (In. d. Chr.) Alexandru celu mare móre la Babylon. 1849 (D. Chr.) Ledru Rollin trebue sè fuga. — **14.** 1800 Batalia la Marengo. — **15.** 455 Vandalii ocupa si prepadescu Roma. 1312 Batalia la Rozgoniu intre Mateiu Ciacu si regele Carolu Robert. 1389 Invingerea turciloru la Cosova a supra sèrbiloru, bulgariloru, bosnieloru, romaniloru si unguriloru aliati; regele Lazaru alu Serbiei si sultanulu Murad moru. — **16.** 1815 Napoleon invinge pe aliati la Ligny. 1846 Pius IX (Mastai Feretti) se alege papa. — **17.** 1696 Mórtea regelui Ioanu Sobieski, care a invinsu pe turci la Viena. 1810 Nascerea poetu germanu Ferdinandu Freiligrath. — **18.** 1815 Batalia la Waterloo, unde Napoleon fu nimicitu de totu. 1849 Paskievitsch intra cu armat'a russésca in Ungari'a la Ducla. — **19.** 325 Deschiderea primului conciliu ecumenicu la Nicea. 1848 Pace intre statele americane libere de nordu si intre Mexico. 1867 Imperatulu Masimilianu se impusca la Querataro. — **20.** 1836 Mórtea barbatului de statu Emanuilu Lieges. 1866 Victoru Ema-

nilu declara resbelu Austriei. — **21.** 1791 Ludovicu XVI fuge din Paris. 1813 Wellington bate pe francesi la Vittoria. 1848 Cuculjevics propune in diet'a Croatiei a detroná pe imperatulu Ferdinandu V, si a numí pe Jellacsics dictatoru. — **22.** 1537 Nicolau Machiavelli móre la Florentia. 1767 Nascerea lui Vilhelmu Humboldt. — **23.** 1633 Revocarea silita a lui Galilei. 1848 Rescòla in principatele unite.

Post'a Redactinnii.

Versurile : A mea copilaria, — Fluviulu, nu se potu publicá. Asemene nici ghicitor'a numerica. Noi te svatuimú se remani la prosa !

Bucuresci. Multiamita pentru poesile tramise. Dar te rogámu, se ne faci cunoscutu si auctorulu fia-careia. Vomu primí cu placere dram'a dlui M. -- Dar dlu U. si-a uitatu promisiunea ?

Scutul meu. E frumósica incercare, mai réesita decatu cealalta. Dar in alta fòia ar fi mai acomodata, — decatu in a nóstra.

Versurile : La Mariutia, — Ér o pedépsa, — Adio, — Luntrasiulu, — nu se potu publicá.

Catra prenumerantii „Familiei“.

La finea semestrului antâiu, nu venimú a dá programa nóua pentru semestrulu alu doile. Trecutul nostru ni e program'a si in viitoriu.

Din acel'a on. nostri prenumeranti au pututu vedé, cà in ce mesura partinirea publicului a fostu mai caldúròsa, in aceea si noi amú nisuitu a corespunde mai deplinu cerintieloru moderne.

Astu-felu vomu face si in viitoriu, cà-ci n'amú fondatu fòia acést'a pentru speculatiuni private, ci pentru inflorirea literaturii natiunale.

Rogámu dara pe toti aceia, cari dimpreuna cu noi dorescu acésta inflorire, sè binevoiésca a spriginí intreprenderea nóstra cu concursulu loru materialu, — mai indemnandu si pe altii la asemene spriginire.

Pretulu de prenumeratiune pe jul.—dec. 5 fl., pe jul.—sept. 2 fl. 60 cr., (si nu 2 fl. 50 cr., precum ni tramitu unii si acuma.) Pentru Romani'a abonamintele se primescu numai pe unu anu (de la inceputulu anului) cu 2 galbeni.

Prenumerantii noi potu sè-si procure de la noi urmatóriele :

I *Carti* : „Cavalerii Noptii“, romanu in 5 tomuri, pretulu 3 fl., — „De unde nu este rentórcere“, romanu intr'unu tomu, — 70 cr., — „Novele“ de Iosifu Vulcanu, dóue tomuri, pretulu la olalta 1 fl. 20 cr., — si aceste

II *Tablouri* : Inaugurarea academiéi romane, — Coriolanu si Veturia, — Mihaiu la Calugareni, — Traianu trece Dunarea, — Ionu Brateanu, — fia-care cu câte 60 cr.

Cartile si tablourile se voru espedá toturoru prenumerantiloru nostri in lun'a lui augustu.

Pesta 14/26 juniu 1873.

Redactiunea.

☛ Dnii colectanti voru primí de la 5 esemplare unulu gratuitu. ☚

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu : IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1873. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

☛ Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului trecutú. ☚